

[Justitsministeren]

af sin sammenhæng og bruges som et udsagn om, hvordan grundloven af 1953 skal forstås.

Det fremgår af betænkningen om retternes kompetence og arbejdsform i straffesager fra 1977, hvad der var hensigten i 1849, og der er foretaget en grundig gennemgang af udviklingen siden 1849.

Hvis man tager lidt mere ud af sammenhængen fra 1849, end hr. Wilhjelm gjorde i sit indlæg i tirsdags, vil man se, at man fra grundlovskomiteens side sagde, at nævningeinstitutionen må indskrænkes til straffesager, men ingenlunde kan anvendes i alle straffesager. Det siges direkte:

»De fleste kriminelle sager ville tværtimod også fremdeles blive af påkende uden nævnings mellekomst. Dette er« – fortsætter grundlovskomiteen – »overalt tilfældet og kan vanskeligt undgås, dersom der ikke i en ganske overordentlig grad skal lægges beslag på borgernes tid og kraft. Nævninger bør altså kun dømmes i de vigtigere strafferetssager.«

Og så fortsætter man:

»Hvilken grænse nu her skal drages, må det være den fremtidige lovgivning at afgøre; kun har man troet også her at kunne vælge det ord, der i fremtiden skal betegne denne art af sager, nemlig misgerningssager.«

Grundloven af 1849 indeholdt altså ikke nogen forudsætninger om, hvilke typer af sager nævningeinstitutionen skulle anvendes på, ud over at man talte om vigtigere sager og sluttede af med at betegne dem som misgerningssager.

Derefter gennemgår retsplejerådet motiverne bl. a. til retsplejeændringen i 1916 og de ændringer i retsplejeloven, der senere har fundet sted. Man konkluderer den gennemgang med at sige, at som det fremgår heraf, »var det ved udarbejdelsen af reglerne om nævningsager en forudsætning, at nævningebehandling bortset fra politiske overtrædelser kun skulle anvendes med hensyn til de groveste forbrydelser, misgerningssager, hvor der fra samfundets side må reageres med de strengeste straffe.«

Det er dette ordvalg, jeg hidtil har brugt, og det er et ordvalg, jeg fortsat mener er korrekt.

Jeg skal i øvrigt ikke trætte folketinget med en længere gennemgang af disse problemer, ud over at jeg skal sige, at når vi i dag skal tage hensyn til, hvad der står i grundlo-

ven, så er det jo ikke grundloven fra 1849, vi skal tage hensyn til, men grundloven fra 1953, hvis den er ændret på de relevante steder, og det er den netop. Grundloven af 1953 forudsætter klart, at der fortsat skal medvirke nævninger i strafferetsplejen, men form og omfang er overladt til lovgivningsmagten. Den frihed, lovgivningsmagten her har fået i 1953, er ikke udnyttet. Den kunne være udnyttet, men det er ikke sket tidligere. Det er spørgsmålet om udnyttelsen af denne frihed, vi bl. a. skal drøfte til efteråret.

Alt i alt må jeg derfor konkludere, at det, der ligger som regeringsforslag nu, er i fuld overensstemmelse med de historiske intentioner bag nævningeinstitutionen.

I lighed med, hvad der er sagt af et par af ordførerne, er jeg ikke i stand til at støtte det ændringsforslag, der ligger her på bordet ved den sidste del af tredjebehandlingen, af den grund, at dets konsekvenser er for uoverskuelige; men de tanker, der ligger bag det, vil naturligvis indgå i efterårets arbejde.

Fru Nathalie Lind spurgte, hvornår vi kunne få den virkelig brede drøftelse. Jeg tror, jeg kan sige, at der er så meget materiale tilvejebragt allerede her i betænkningen fra 1977, at en sådan drøftelse vil kunne komme relativt tidligt i næste samling.

Hr. Knud Lind stillede mig et konkret spørgsmål, nemlig om jeg anså 6 års fængsel for at være en hård straf. Jeg anser bestemt 6 års fængsel for at være en hård straf, naturligvis. Det er bl. a. derfor, man fra straffelovrådets side – og det tilslutter jeg mig – har foreslået, at hvis blot en straf på 4 års fængsel kan komme ind i billedet, bør tiltalen rejses efter de skærpede bestemmelser, således at nævningeinstitutionen også dér skal finde anvendelse.

Må jeg fastslå for en sikkerheds skyld, at det er jo ikke sådan, at sager om voldtægt, røveri og brandstiftelse ikke længere skal underkastes nævningebehandling. Det skal de, medmindre der foreligger tiltale efter de laveste strafferammer.

Nathalie Lind (V):

Jeg har med stor interesse lyttet til ministerens historiske redegørelse – som findes på side 19 i straffelovrådets betænkning om retternes kompetence og arbejdsform i straffesager. Jeg skal ikke gå ind i debatten, som mi-